

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra De Vonner og Vanner

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 489. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167176022064/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

muntre mig dertil, mine Venner at afskræffe mig derfra; begge Dets vare mig Bevægelse nok til at fuldføre mit Forlæt, der dog ikke kom til Mødenhed før end 1791 om Sommeren, da jeg blev dette Stykke.

Jeg kaldte det De Banner og Banner, dels fordi jeg virkelig ikke var i Stand til at finde noget passende Navn, eller som i alle Henseende saa fuldkommen svarede til Stykkets Indhold; dels ogsaa, fordi jeg med Visshed troede, at Navnet var fatteligt for alle Mennesker, da jeg med Grund kunde formode, at man endaa erindrede sig disse to gamle Vinjer:

„Ene de Banner og Banner og D'et
Sølver Fortuna og Plutus i Agt.“

der findes i en af mine Bøger, som dog nok nu vilde have været glemt, dersom ikke nedkommende selv havde søgt for efter Tone at forenige den ved at lade mig dømme i en Række paa halvandet Hundrede Rigsdaler*) efter en Politik-Kjendelse, der tilfældig med hele Forhøret ligger trykt for Samtidens og Efterverdens Øjne, og saaledes givet den en Betydning, som den ikke selv kunde kvalificere sig til; en Fremgangsmaade, som — man tillade mig at sige det — var aldeles upolitisk, thi det var vel det juridisk rigtig; hvorom jeg saa meget mindre tør tvivle, siden Herr Assessor Wærens i denne Sag har oplyst sig til Overdommer og konfirmeret Politimesterens Kjendelse i en Afhandling, som findes i Statistisk, Juridisk og Literarisk Bibliothek 3dje Binde 1792 pag 294.

Knappe var Stykkets Titel bleven bekendt i Publikum, før end det udsendte de følgende

Fama, malum, quo non aliud velocius ullum,

strøg var til rede med at fortælle, at dette Stykke var den mest bidende Satire over Adelen, som man kunde forestille sig. Rigtigt fandt Bifald, og forplantede sig selvfølgelig mere og mere, fordi man troede og vidste, at jeg ingen Østere eller Tilbedere er af Adelen. Det er sandt, jeg har selv arvelig Adel, fordi jeg tror, at Opfinderen heraf har gjort større Udsigt i Verden end Opfinderen af Krudt og Lallotteri, thi den følgerne af disse sidste Opfindelser lade sig lettere og med mere Visshed beregne; jeg bufter mig ikke for Adelsmanden, kun for Raaden, han være saa Adel, Borger eller Bønde; men jeg ser den Adelsmand i mit

*) Dem, der ikke have læst Politik-Forhøret, finder jeg den Udsættelse, at det ikke var de anførte to gamle Vinjer, der tilvejebragte mig den omskalt Række, men disse Ord: „Debetur hænger man paa „Bitter““

Fama malum o. s. v., Rigtigt, et Duds, der overgaar alle andre Duds i Gærlighed